

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

2010 yılında Erzurum'da 17 yaşında iken gözaltına alınıp tutuklanan Bager Sayak hakkında ağırlaştırılmış müebbet ve 13 yıl hapis cezası verilmiştir. Hala Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanede tutulmakta olan Sayak, gerçekte 25.08.1992 doğumlu olmasına ve suç isnat edilen tarihte çocuk kategorisinde yer almasına rağmen, ilgili asliye hukuk mahkemesinin kararıyla yaşı dört yıl büyütülmüş ve bu nedenle ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmıştır.

Sayak, 20 Kasım 2024 Dünya Çocuk Hakları Günü'nde kaleme aldığı açık mektupta bu durumu "*idamın modern versiyonu*" olarak nitelendirmiş, "*sizi darağacında sallandırmak yerine tek kişilik bir hücrede ölünceye kadar çürütmek isterler*" ifadeleriyle tarif etmiştir. Sayak'a cezayı veren birinci derece mahkeme heyeti üyelerinin 15 Temmuz 2016 sonrası başlayan soruşturmalar sonucunda "Gülen Cemaati" yapılanmasına mensup oldukları gerekçesiyle ihraç edildikleri, hatta bazılarının yargılanıp hapsedildikleri de belirtilenler arasındadır. Bu durum, verilen kararın hukukiliğini ciddi biçimde tartışmalı hale getirmesine rağmen, aradan geçen yıllara karşın kararın gözden geçirilmemiş olması hukuksuzluğun sürdürüldüğünü göstermektedir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 29 Kasım 1985'te kabul edilen "Çocuk Adaletinin İcrasına Dair Birleşmiş Milletler Minimum Standart Kuralları - Pekin Kuralları'nın 2/2-a maddesinde çocuk, "*birbirinden farklı hukuk sistemleri içerisinde işleyebileceği bir suçtan ötürü kendisine, yetişkinlerden farklı davranılan küçük veya genç kişi*" olarak tanımlanmaktadır. Yine Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair

Sözleşme'nin 37/a maddesi, "On sekiz yaşından küçük olanlara, işledikleri suçlar nedeniyle idam cezası verilemeyeceği gibi salıverilme koşulu bulunmayan ömür boyu hapis cezası da verilmeyecektir" hükmünü içermektedir.

Bunlara ek olarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 36. maddesi herkesin "adil yargılanma hakkına" sahip olduğunu belirtirken, Çocuk Koruma Kanunu'nun temel ilkeleri arasında yer alan (h) bendi, "kararların alınmasında ve uygulanmasında, çocuğun yaşına ve gelişimine uygun eğitimini ve öğrenimini, kişiliğini ve toplumsal sorumluluğunu geliştirmesinin desteklenmesi" gerektiğini vurgulamaktadır.

Tüm bu ulusal ve uluslararası mevzuat hükümleri ortadayken, Bager Sayak'ın maruz kaldığı yasalarla hukukun etrafından dolaşan yargılama pratiği ve 15 yılı aşkın süredir devam eden hukuksuzluklar, temel hukuk ilkelerinin ihlal edilmesinin bir yurttaşın yaşamında nasıl onarılamaz tahribatlar yarattığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bager Sayak hakkında mahkeme kararıyla yapılan yaş büyütme işlemi hangi hukuki dayanakla gerçekleştirilmiştir?
2. Sayak hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilmesi, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere aykırı değil midir?
3. Hüküm veren mahkeme heyetinin üyelerinin Gülen Cemaati yapılanması nedeniyle ihraç edilmiş olması, bu davanın yeniden görülmesini gerektirmekte midir?
4. Davanın hukukiliğine dair var olan şüpheyi gidermeye dönük bir planlamanız var mıdır veya olacak mıdır?
5. Sayak'ın davasının yeniden incelenmesi veya adil yargılanma hakkının tesis edilmesi yönünde Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?
6. Çocukların salıverilme koşulu olmaksızın ömür boyu hapis cezasına çarptırılmasının önlenmesi için Bakanlığınızca herhangi bir yasal düzenleme çalışması yapılmakta mıdır?
7. Çocuk hakları ve adil yargılanma ilkelerinin ihlali niteliğindeki bu durumun mağduru olan Bager Sayak'ın dosyasının yeniden açılması için Bakanlığınızın bir planı var mıdır?
8. Türkiye'de, yaşı büyütülerek hakkında ceza verilen birey sayısı yıl, yaş ve suç türü bazında kaçtır?